

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 14. oktober 2024

Sak 2024/0871 – Oslo politidistrikts kunstforening - org.nr. 818 888 112 - klage over vedtak om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Oslo Politidistrikts kunstforening (klager) søkte 13. desember 2023 om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (2) Lotteritilsynet avsto søknaden 18. januar 2024, med den begrunnelse at foreningen ikke har tilstrekkelig frivillig innsats. I tillegg vurderer tilsynet foreningens virksomhet som i hovedsak å være virksomhet som gir privatøkonomiske fordeler for medlemmene.
- (3) Klager påklaget vedtaket 5. februar 2024. Klager anfører at frivillig innsats utgjør en betydelig og svært viktig del av foreningens virksomhet. Uten frivillig innsats ville ikke klager kunne drive virksomheten den driver i dag. Bortsett fra kunstnerne, gallerier og firmaet som rammer inn bildene, er det ingen som har fortjeneste på klagers virksomhet. Den frivillige innsatsen består blant i at representanter fra foreningen kjøper inn bilder og sørger for at bildene blir rammet inn. Klager kjøper inn cirka 220 bilder hvert år. Klager bruker også mye tid på skoloring og oppdatering på hva som skjer innen kunstverdenen og hvilke kunstnere man bør satse på, ved at representanter fra foreningen går på utstillinger og deltar ved diverse foredrag. På slutten av året henges bildene opp i et stort rom på politihuset i Oslo, og bildene deles ut blant medlemmene.
- (4) Når det gjelder Lotteritilsynets vurdering av at foreningens virksomhet gir privatøkonomiske fordeler for medlemmene, stiller klager seg undrende til denne vurderingen. Etter klagers oppfatning vil det alltid være en privatøkonomisk fordel for dem som er med på lotteriet, ellers ville ingen deltatt i lotteriet. Klager anfører videre at ikke nødvendigvis over tid vil være lønnsomt å være med i lotteriet, da det etter klagers vurdering nok trolig ville vært mer lønnsomt å kjøpe kunstverket selv ved å gå til et galleri eller kjøpe på bruktmarkedet. Etter klagers oppfatning er mange av medlemmene med på lotteriet på grunn av spenningen knyttet til utdelingen, samt at utdelingen er en sosial samlingsplass. På utdelingsdagen møtes omkring 250 kolleger, og mange er det lenge siden man har sett.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaas gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (5) Klager viser videre til at foreningen ikke har overskudd. Medlemsavgift blir utelukkende brukt til kjøp av kunst og innramming. Andre utgifter som for eksempel abonnement på kunstblad, kaffe og twist på utdelingsdagen med mer blir betalt med velferdsmidler fra Oslo politidistrikt. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (6) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 31. mai 2024 til Lotterinemnda for behandling. Tilsynet fastholder sin vurdering av at klager ikke har tilstrekkelig frivillighet i sin virksomhet, og også at virksomheten gir privatøkonomiske fordeler for medlemmene. I tillegg viser tilsynet til at den type virksomhet som klager driver, hvor foreningen ene og alene arrangerer kunstlotteri for å stimulere og fremme kunstinteresse, etter tilsynets vurdering ikke er en type virksomhet som lovgiver har ment at skal kunne godkjennes som ikke-fortjenestebasert. Tilsynet kan ikke se at pengespilloven legger opp til en ordning hvor lotteriet og aktiviteten knyttet til dette lotteriet, i seg selv kan danne grunnlag for en godkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon. Dette ville etter tilsynets oppfatning uthule bestemmelsen om at en organisasjon må være godkjent som ikke-fortjenestebasert organisasjon før en kan søke om, og få tillatelse til, å arrangere pengespill med omsetning over 200 000 kroner.

Det rettslige grunnlaget

- (7) Det rettslige grunnlaget er lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill (pengespilloven) og forskrift 17. november 2022 nr. 1978 om pengespill (pengespillforskriften).
- (8) Lotteritilsynet kan gi ikke-fortjenestebaserte organisasjoner tillatelse til å tilby pengespill, jf. pengespilloven § 18. Overskuddet fra pengespillene kan ikke finansiere fritidsaktiviteter for voksne, jf. pengespilloven § 19.
- (9) For å kunne søke om tillatelse til å tilby pengespill, kreves det forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon, jf. pengespillforskriften § 37 andre ledd, jf. § 38.
- (10) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (11) Oslo politidistrikts kunstforening sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 18. juni 2024 om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (12) Av klagers vedtekter § 2 fremgår det at klagers formål er å «fremme kunstinteressen hos de ansatte ved politidistriktet». Klagers virksomhet er ifølge vedtektene § 3 «innkjøp av kunstverk til utlodning blant medlemmene», og klager har i den forbindelse vist til at medlemmer deltar på kunstutstillinger og foredrag for å forberede innkjøpene.
- (13) Klager har opplyst at medlemsavgiften som hvert enkelt medlem betaler, i det vesentlige går til innkjøp av bilder og innramming av disse. En gjennomgang av klagers regnskap for 2023 bekrefter dette. Det fremgår der at klager hadde inntekter på til sammen 635 950 kroner fra medlemmene, og av totale utgifter på 632 005 kroner utgjorde 592 400 kroner utgifter til innkjøp av bilder og innramming. Lotterinemnda forstår det slik at

medlemsavgiften er å anse som medlemmenes innsats i det årlige kunstlotteriet, og omsetningen er altså etter det opplyste over 200 000 kroner. Klagers virksomhet er med andre ord å arrangere et årlig lotteri som krever tillatelse.

- (14) En organisasjon som ikke driver annen virksomhet enn å arrangere lotteri for sine medlemmer, er ikke en type organisasjon som pengespilloven legger opp til at kan få tillatelse til å drive pengespill. Dette i seg selv gir grunnlag for at klager ikke kan få tillatelse til å drive pengespill. Nemnda er enig med Lotteritilsynet at en slik ordning ville kunne uthule bestemmelsen om at en organisasjon må være godkjent som ikke-fortjenestebasert organisasjon før en kan søke om å få tillatelse til å arrangere pengespill med omsetning over 200 000 kroner.
- (15) For å kunne søke om tillatelse til å tilby pengespill, kreves det uansett forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon, jf. pengespillforskriften § 37 andre ledd. For å kunne få godkjenning må organisasjonen ifølge pengespillforskriften § 38 første ledd bokstav a være registrert i Frivillighetsregisteret, og frivillig innsats må videre være en viktig del av organisasjonens virksomhet, jf. bokstav b. Det følger videre av bestemmelsens tredje til femte ledd at organisasjoner som utgjør hobby- eller fritidsaktivitet for voksne, organisasjoner som bare er tilgjengelig for en lukket krets, og organisasjoner som driver virksomhet som gir privatøkonomiske fordeler for medlemmene, ikke kan godkjennes.
- (16) Klager er registrert i Frivillighetsregisteret, og kan til en viss grad vise til frivillig aktivitet. Klagers virksomhet fremstår imidlertid klart som å være en hobby- og fritidsaktivitet for voksne. Foreningen fungerer som er sosial samlingsplass for voksne, som også klager selv har påpekt i klagen. Foreningen er også bare tilgjengelig for en lukket krets; ansatte og tidligere ansatte ved Oslo politidistrikt. Videre er det klart at virksomheten som drives; avholdelse av kunstlotteri, gir privatøkonomiske fordeler for de medlemmene som vinner i lotteriet.

Konklusjon

- (17) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur